

Ústav anglického jazyka a didaktiky

V Praze dne 16. 6. 2015

Oponentský posudek bakalářské práce Kateřiny Brabcové:

„The just noticeable difference for English melodic prominence elicited on Czech listeners“

Práce Kateřiny Brabcové zkoumá, jaký vliv má při percepci změněné výšky tónu rodilými mluvčími češtiny melodická prominence slabik anglických slov.

V teoretické části autorka definuje základní terminologii a shrnuje dosavadní výzkum v dané oblasti. Na základě tohoto výzkumu si pak klade dvě základní otázky: 1. jakou roli má melodická prominence slabiky při percepci změny výšky tónu a 2. jaké další faktory percepci ovlivňují.

V metodologické části si jasně a smysluplně stanovuje postup. Zajímavé je, že na rozdíl od předchozího výzkumu nezkoumá percepci mateřštiny rodilými mluvčími (např. holandštiny), ale kombinuje produkci anglické rodilé mluvčí s percepcí rodilých mluvčí češtiny. Předchozí výzkum naznačoval, že lepší percepce v případě stoupající intonace může být způsobená preferencí holandštiny k stoupavé intonaci, autorčina volba jazyků s preferencí opačnou tak umožňuje tuto hypotézu testovat.

Samotný výzkum byl proveden na 20 respondentech (výsledky pěti respondentů byly z výzkumu vyřazeny, protože respondenti nesplňovali základní kritéria spolehlivosti), kteří měli rozpoznat, zda mezi dvěma verzemi jedné nahrávky došlo ke změně výšky tónu. Nahrány byly dvě věty s klesající a dvě se stoupající intonací, přičemž pro každou větu byly počítačovou manipulací vyrobeny i verze se zvýšenou a sníženou výškou tónu na třech slabikách různých typů.

Takto postavený experiment umožnil autorce pozorovat přesnost percepce změny výšky tónu v závislosti na celé řadě parametrů: větné intonaci, typu a délky slabiky, směru změny atp. Výsledky potvrdily, že typ slabiky má na percepci změny výšky tónu vliv, nepotvrdila se ale domněnka, že by intonační preference zkoumaného či mateřského jazyka způsobovaly lepší percepci při takto preferované intonaci, protože i v tomto experimentu byla percepce úspěšnější ve větách se stoupající intonací (byť ne statisticky významným způsobem).

Při obhajobě bych se rád vrátil ke druhému odstavci na straně 41. Je ho, dle autorky, možné interpretovat tak, že nejlépe rozpoznatelná je změna výšky tónu ve směru shodném s průběhem intonace - a to třeba proto, že na očekávanou intonaci se zaměřuje pozornost posluchače nejvíce?

Věcně v zásadě nemám, co bych autorce vytknul, snad bych jen k tvrzení na straně 24 „The structure of an intonational phrase usually follows the grammatical structure“ dodal, že podstatným způsobem snad intonační strukturu ovlivňuje nejen gramatická, ale i informační struktura (okrajově pravda zmíněná na str. 29).

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Formálně je práce na výborné úrovni. Jazykově na bakalářskou práci až nezvykle precizní a idiomatická, má pevnou a promyšleně rozvrženou strukturu. Trochu překvapí několik málo odstavců s formulačními neobratnostmi (např. 3 odst. na str. 23 či 4. odst. na str. 24), které jsem spolu s drobnými chybami vyznačil do výtisku práce.

Práce tak zcela splňuje požadavky kladené na bakalářské práce a proto ji doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením: výborně.

Mgr. Ondřej Tichý, PhD.,
Ústav anglického jazyka a didaktiky